

Т е м а 1. Філософія, коло її проблем та роль у суспільстві

План

1. Філософія і її предмет. Обґрунтування необхідності вивчення філософії у вищому навчальному закладі.
2. Світогляд, його структура, основні історичні типи та їх сутність.
3. Специфіка філософського вирішення світоглядних питань. Головні теми філософських думок.
4. Функції філософії. Роль філософії у системі культури. Значення філософії для професійної діяльності юристів.

Список додаткової літератури

Вулевич М.Р. Філософія як мудрість та її осмислення в науковій і практичній діяльності // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2005. – № 2. – С. 154-158.

Кошарний С. Філософія і культура в контексті онтологічного вчення класичної феноменології (Е.Гуссерль) // Філософ. думка. – 1998. – № 4 – 6. – С. 118-122.

Лук'янець В., Соболь О. Філософія як універсальність, що трансgressує // Філософ. думка. – 2002. – № 3. – С. 3-6.

Мареева Е. Зачем нужна философия в век Интернет? // Alma mater (Вестн. высш. шк.). – 2002. – № 5. – С. 22-25.

Попович М.В. Що таке філософія? // Філософ. думка. – 2006. – № 1. – С. 3-7.

Т е м а 2. Антична філософія

План

1. Загальна характеристика філософії античності та основні етапи її розвитку.

2. Головні напрямки античної філософії та їх специфіка:

а) ранній грецький натуралізм (Мілетська школа, Геракліт, Піфагор, елейці, Демокріт);

б) висока класика (Сократ, Платон, Аристотель);

в) пізня класика (епікуреїзм, скептицизм, стоїцизм, неоплатонізм).

Список додаткової літератури

Боргощ Ю. Фома Аквинський. – 2-е изд. – М.: Мысль, 1975. – С.3-7.

Бугай Д.В. Определение человека в трактатах Платона // Вопр. философии. – 2001. – № 9. – С. 151-162.

Т е м а 3. Філософія середньовіччя та Відродження

План

1. Загальна характеристика філософії середньовіччя та головні етапи її розвитку: апологетика, патристика, схоластика. Полеміка реалізму й номіналізму.

2. Філософія епохи Відродження та її характерні риси.

3. Основні ідеї епохи Реформації.

Список додаткової літератури

Волинка Г. Філософія Стародавності і середньовіччя в освітньому контексті. – К.: Вищ. освіта, 2005. – С.84-88.

Кисиль В.Я., Рибери В.В. Галерея античных философов: В 2 т. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2002. – Т.1. – С. 14-19.

Кондзьолка В.В. Історія середньовічної філософії: Навч. посіб. – Л.: Світ, 2001. – С.77-82.

Т е м а 4. Філософія Нового часу

План

1. Основні напрямки філософії Нового часу:
  - а) емпірико-сенсуалістична філософія Англії (Ф. Бекон, Т. Гоббс, Дж. Локк);
  - б) філософський раціоналізм (Р. Декарт, Б. Спіноза, Г. Лейбніц).
  - в) суб'єктивний ідеалізм Дж. Берклі й агностицизм Д. Юма.
2. Філософи французького Просвітництва та французький матеріалізм XVIII ст.

Список додаткової літератури

- Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: Підруч. – К.: Либідь, 2001. – С. 93-168.
- Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. – К.: Каравела, 2002. – С. 140-161.

Т е м а 5. Німецька класична філософія

План

1. Теоретична і практична філософія І. Канта.
2. Ідеалістична філософська система Г. Гегеля та його діалектичний метод.
3. Антропологічний матеріалізм Л. Фейербаха.

Список додаткової літератури

Гулыга А.В. Немецкая классическая философия. – М.: Мысль, 1986. – С. 3-19.

Коротких В.И. Педагогическая карьера и трагедия творчества: факторы эволюции философии Гегеля // Alma mater (Вестн. высш. шк.). – 2001. – № 8. – С. 22-26.

Коротких В.И. Система философии Гегеля как предмет историко-философского рассмотрения // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 7. Философия. – 2002. – № 6. – С. 3-19.

Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. – К.: Каравела, 2002. – С. 140-161.

Т е м а 6. Сучасна світова філософія

План

1. Філософія марксизму та її особливості.
2. Ірраціоналістична філософія (А. Шопенгауер, Ф. Ніцше, А. Бергсон).
3. Фрейдизм і неофрейдизм (З. Фрейд, Е. Фромм, К. Юнг, А. Адлер та ін.).
4. Сучасна релігійна філософія (неотомізм, тейярдизм, персоналізм).
5. Позитивізм: основні етапи розвитку та їх особливості.
6. Герменевтика (В. Дільтей, Х.-Г. Гадамер та ін.).
7. Філософія людини (екзистенціалізм, філософська антропологія).
8. Російська філософія ХІХ–ХХ ст.: основні напрямки та головні ідеї.

Список додаткової літератури

Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: Підруч. – К.: Либідь, 2001. – С. 169-304.

Бродецький О. С. К'єркегор: теологія відчайдушної свободи // Людина і світ. – 2004. – № 7. – С. 29-34.

Евлампиєв И.И. Неклассическая метафизика или конец метафизики? Европейская философия на распутье // Вопр. философии. – 2003. – № 5. – С. 159-171.

Скирбекк Г., Гилье Н. История философии: Учеб. пособие : Пер. с англ. – М.: Владос, 2001. – С. 645-683.

Современная западная философия: Словарь. – М.: Политиздат, 1991. – С. 212-214, 253-256.

Т е м а 7. Українська філософія: традиції та особливості

План

1. Філософська думка у духовній культурі Київської Русі.
2. Філософія українського Відродження та Просвітництва.
3. Філософія Г.Сковороди.
4. “Філософія серця” П.Юркевича.
5. Українська філософія ХІХ – початку ХХ ст.
6. Українське філософське відродження 20-х і 60-х рр. ХХ ст. і сучасний розвиток філософії в Україні.

Список додаткової літератури

Валявко І.В. Стан дослідження філософських студій Дмитра Чижевського в Україні // Філософ. думка. – 2004. – № 6. – С. 119-133.

Волинка Г. Дещо про філософські орієнтації Михайла Петровича Драгоманова // Пам'ять століть. – 2003. – С. 30-33.

Гнатюк Я. Філософсько-науковий кордоцентризм П. Юркевича // Людина і політика. – 2002. – № 1. – С. 107-114.

Закідальський Т. Поняття серця в українській філософській думці // Філософ. і соціол. думка – 1996. – № 8. – С. 25-38.

Ткачук М. Києво-Могилянська академія і становлення академічної філософії в Україні // Філософ. думка. – 2000. – № 4. – С. 37-56.

Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – К.: Вищ. шк., 1992. – С.44-45.

Шейко С., Марусич В. Духовні засади поліцентрично го характеру української філософії // Філософ. обрії. – Вип. 3. – К.; Полтава: Б.в., 2000. – С. 38-51.